

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fl.

Hirdetések elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A. «Altalanos Tudósító» hirdetési osz. tálja Budapest.

Nyitár pótlósa 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Május.

Május a teljes tavasz. A hegyek mögül megindul a kóbor tavaszi szellő, rétekről, az erdők mélyéből fölszakad a lombok, virágok illata, rejtelmes moraj, zsendülés támad, — a föld lélegzik . . .

Ez a természet ujjászületése. Szépségével, hatalmával megigézi az embert s illatos, napfényes levegőjében mámorosan csapong a lélek.

Május! A költészet, a tiszta eszménység, az ifjuság maga! A kéken mosolygó levegőgömben megifjodva szárnyal a gondolat, a napsugár jelzi útját s virágillatok felhője ringatja. Micsoda nyílt, szabad periferiák! Sehoh köd, utvesztő homály, csupa fehérség, ragyogás . . .

Ez az igazi tavasz! A föld élete, a természet tavasza. Soha igazabban megérezkítve nem láttam, mint egy Segantini-képen. És soha silányabb kópiát azért, mint ez a kép! És minden kép ilyen.

A természet utánozhatatlan, az élet le nem festhető. Színe, ereje nincs a holt anyagnak, hogy visszaadhassa mélységét, hatalmasságát, fenségét. Illuzióját keltheti, de mennyire ködbe vész az illuzió a valóság napfényes világában.

Hát ez a tavasz . . . Az élet! És hogy

megcsap a tavaszi áramlás s szememre borulnak az illatos fényhullámok, érzem, hogy szép az élet, fenségeli, káprázatos . . . Élni, élni örök tavaszban, örök tűző napsugárban . . . ez a vágy a megifjodó sziv vágya most a mámorba ringó lélek álma . . .

De ime árny suhany át a fényes levegőben, fölrajjanak a köznapi gondok. Oh, ezek megfekszik a lélek legtisztább örömeit is. Köznapi gondok. Mily sötét foltok a természet napfényes tavaszában. És ime nagy, tiszta periferiák nyílnak a kutató szem előtt; mintha tavasz volna mindenképpen.

Még rémségesen felénk zúgnak a mult nyomorának riasztó hangjai, de úgy érezzük, szelid harmoniába olvadnak már. Tavasz, tavasz van. A tél siralma enyészik, a mult ezer baja-gondja olvadni kezd.

A társadalom lelkiismerete is megszólalt. Ez a tavasz a tél fagyában bontotta rügyeit, amikora a nyomor enyhítésére megnyitlak a szívek.

Az erkölcs eszméi jutnak uralomra mindenütt. Hát mi lenne ez, ha nem virág-bontó május?

Tavasz van most, virágillatban, napfényben fürdik a lélek . . .

M á j u s !

† Glád Ferencz.

E hó 28-án helyezték örök nyugalomra a csáktornyai temetőben Glád Ferencz nyug. tanító. A megboldogult buzgó munkatársa volt lapunknak sok éven keresztül. Különösen sok józü adomát irt a Muraköz horvát részébe. Több éven át vezette a lap horvát részének hirrovatát. A muraközi kántortanítók számára templomi énekfűzetet szerkesztett. Mint tanító tevékeny részt vett Muraköz tanulóifjuságának hazafias nevelésében. Legyen áldott emléke!

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kérem. Lapunk f. hó 1-ével a XXII. évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel *kiadóhivatal*.

— Zrinyi Unnepély. Zrinyi Miklósnak, a költőnek és hadvezérnek emlékoszlopot állított a mult évben Muraköz hazafias közönsége s mult év június 12-én avatta föl

TÁRCZA.

Uj betegség.

Irtó: Szinéri György.

Az ezredes unokaöccse rossz kalkulust kapott az iskolában, és — föbelőtte magát. Házi orvosok lévén, hozzájuk siettem.

Aki még nálam is előbb érkezett, az a hirlaptudósító volt, a helyi lapnak, a »Csanak és Vidéke« belmunkatársa. Ott állott a kapu bejárata alatt, irónnal és elmaradhatlan kutya nyelveivel kezében.

Felsiettem. A gyerek, a tizenöt éves Zenó, ott feküdt az ágyon, félig levetkőzve, jobb halántékán vérvörös sebbel. Még hörgött. A közeli kereveten ott volt a végzetes iskolai értesítő a három szekundával.

Láttam, hogy a gyermek menthetlenül el van veszve. Vigasztalni akartam az ezredeseket. Azonban alig értem az első közmondat közepére, a fiu kiszenvedett. (Pedig a körmondat nem is volt nagyon hosszú).

Haza mentem megrendülve, elgondolkozva az eset fölött. A gyermekek öngyilkossága korunk nyomorult erkölcsiségének legszomorítóbb tünete.

Mire képes ez a nemzedék később, amely már ily zsenigén az erkölcsi súlyedés ily mérvét mutatja? Lehet-e egy ily nemzedéknek ideálja? És minő lehet az az ideál? A közjó, a haza, az emberiség semmi esetre sem. Önző, gyáva, szolgálékü nemzedék: lesz ebből, mely irtózik az életküzdelmektől. S ha könnyűszerrel nem tud célhoz érni, hátrál, menekül, ha más út nincs menekülésre, hát akkor a sirba.

Lakásomra érve a riportert találtam ott. Valódi telivér zsnaliszta volt. Egyébként jó ismerősök voltunk. Egypárszor gyógykezeltam, amit ő azzal hálált meg, hogy nevem ott szerepelt minden párbajnál és balesetnél, mint olyané, aki a sérültet az első orvosi segélyben részeltette. Igaz, megtörtént az is, hogy kiderült miszerint az egész balesetből egy szó sem igaz, így az én »szakavatott és gyors ténykedésem is« légből kapott» hir volt; de mindegy, nevem szárnyra kelt és nem sokára a város rosszfizető, ebronikus bliccelői az én »pacienseim« lettek.

A riportert panaszokdani kezdett az ezredes nagy foku idegessége miatt.

— De hiszen az nem is csoda. Feleltem a riportert szelidíteni akarva. Gondolja meg uram ily szerencsétlenség! — Az ezredes felelőssége a szülőkkel szemben, akiknek ez a szerencsétlen gyermek egyedüli reményök volt. És akkor ön, az

az ön noteszével, hideg, részvétlen arcával beállt a lesújtott családhoz és tudakozni kezd az esemény belső indokai után. De gondolja meg kérem! Azok az emberek jóformán eszméletlenül sem voltak és ön már inquirálni kezd . . .

— De kérem a közönség tájékozása! . . . ez a sajtó kötelessége . . . mi a közönség szolgálatában . . .

— Ej tüsse a menykő a nagy közönséget, ha nekem egy kedves halottam van.

Belátja és gondolatokba merült. Majd hirtelen megszólalt:

— De mégis . . . Nem tudhatnék meg valamit, ami a dolgról . . .

Felvilágosítással szolgálók önnek; mondom.

— Köszönöm előre is kedves doktor ur, bármi kevéssel megelégszem.

— Rézsületes tudósítást adok önnek.

— Elragadó, kedves ember ön, doktor ur, — kiáltá a riportert felvillanó szemekkel.

— De csak egyetlen egy feltétel alatt, — mondom.

— Elfogadom.

— No, no, ne siessen!

— Elfogadtam, ha mondom. S az?

— Hogy ön a pusztá igazságot fogja lapjában közölni, úgy ahogy én magának fogom dik-tálni. Hisz tudja ön, hogy én sokat dolgoztam a

Feller-féle Elsa-Fluid

— rónaért bérmentve küld **Feller V. Jenő Stubica Templom-utca** (Zágráb megye). Ajánlható még, mint kiűnő hashajtó a Feller-féle

Elsa Pilulák, 1 tekercs 6 doboz bérmentve 4 korona.

gyorsan és biztosan segít számos megbetegedésnél, mint pl. csúsz, köszvény, fogfájás, hátfájás, oldalszurás, szaggatás, izületi bántalmak, ficzam, fejfájás, influenza stb., igen jól hat étvágytalanság, gyomornyomás, savanyú felbűgés, veségés stb. ellen, amit több mint 65.000 köszönőlevél igazol. 12 kis vagy 6 duplatüveget 5 koronára.

az emlékoszlopot nagy és fényes ünnepség keretében. Zrinyi Miklós történelmi nagyjaink első közé tartozik, így tehát ő az egész magyar nemzet, mindazonáltal legközelebb áll hozzá mégis Muraköz hazafias közönsége, kinek földesura és kapitánya vala egykor. E közelebbi vonatkozás érlelte meg a csáktornyai áll. tanítóképző tanári karában azon eszmét: hogy Zrinyi Miklós a költő és hadvezér emlékét ezentúl évenként megfogja ünnepelni. Ez ünnepség általánosítására felhívta a csáktornyai és környékbeli más intézeteket is, minek alapján május hó 1-én, Zrinyinek a születésnapján Zrinyi-ünnepélyt tartanak a csáktornyai és környékbeli iskolák az »Emlékoszlop« előtt. Az ünnepély délelőtt 9 órakor kezdődik a következő műsorral: 1. Hymnus, éneklé a közönség. 2. Ünnepi beszéd, tartja Miskolczi Mihály IV. éves tanító-növendék. 3. Magyar zászló Vaszari Bélától, szavalja Tomka Ferencz elemi isk. IV. oszt. tanuló. 4. Csáktornyan, Gyúrom Antaltól, szavalja Gerstlauer Kornél polg. isk. V. oszt. tanuló. 5. Szózat, éneklé a tanítóképző intézet énekkara.

— **Iskolátogatás.** Dr. Fináczy Ernő egyetemi tanár, a közoktatási tanács tagja e hó 25-én Csáktornyára érkezett, hogy mint miniszteri biztos a tanítóképző-intézetben a paedagogiai tantárgyak tanítását s a csáktornyai többi, valamint néhány vidékbeli iskolában a magyar nyelvben tanúsított előmenetelt megfigyelje.

— **Megegyezés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi május hó 8-án délelőtt 10 órakor a vármegyeház nagytermében rendes közgyűlést tart.

— **Eljegyzések.** Grész Ernő csáktornyai állami tanítóképző-intézeti tanár eljegyezte Láng Teruskát, Láng Mihály áll. tanítóképző-intézeti igazgató leányát Pápán. — Tankó Péter csáktornyai áll. polg. isk. tanár jegyet váltott Simon Margit kisasszonnyal Hódmezővásárhelyen.

lapoknak . . . és úgy tudok az önök nyelvén beszélni.

— Elfogadom, — mondá fanyar mosollyal. — Nos, úgy írja ön.

S ezzel lediktálom neki az eseményt az igazságnak megfelelően, lehető részletességgel vázolván az ezredes családjának, a kiterjedt Vicsernyey családnak multját, reménységét, kilátásait, kiválóbb tagjainak jellemzését. stb. stb. A riportert irkakatlanul jó háromnegyedóra hosszat. Ekkor fel-emelkedve helyéről, néhány pillanatig gondolkodott s kérdi:

— Tehát a tiszta igazságot diktálta ön?
— Esküszöm önnek azt.
— Jól van, mondá. Míg egy kérdést; hány éves az ezredesné?
— Huszonnyolc.
— És bájos asszony?
— Tagadhatatlan.

Majd töprengve, kaján mosoly csillámával a tekintetében, kérdez ismét

— No és nem gondolja ön, hogy . . . az a fiú . . . hány éves is volt? . . . Tizenhat . . . ugy-e.

— Mit gondol ön? . . . Kérdem tágra nyílt szemekkel.

— Hogy az . . . asszony . . .
— Uram . . .

— No jól van, jól . . . Tudja kérem, ez csak egy elsuhanó árny, felhő, ami a dolognak némi pikáns ízt adna. Mert hát már a nagykö-

— **Kinevezés.** A Horvát-Szlavon-Dalmát kir. kormány Morándini Bálint műépítész, Morándini Román nagykanizsai építőmester fiát, ki most Varazdon nyit építészeti irodát, 10642/1905. számú magas rendeletével a kőművesek, kőfaragók és ácsmesterekre nézve a képesítő vizsgáló bizottság tagjává nevezte ki.

— **Halálozások.** Korpits Józsefné szül. Röder Alojzia folyó hó 26-án éjjeli 1/2 12 órakor életének 56-ik, boldog házasságának 31-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 28-án délután 5 órakor volt a drávazsentmihályi róm. kath. sírkertben.

Dr. Király Mór járásorvos 83 éves korában végelgyöngülés következtében apr. hó 21-én elhunyt Alsólendván. Főbb mint 50 évig volt gyakorló-orvos Alsólendván, a hetvenes évek elején Nagykanizsán lakott egy-két évig, innen Budapestre ment, de néhány évi távollét után visszatért Alsólendvára és tovább folytatta gyakorlatát Nagy tehetségű, rendkívül humoros, kiváló szorgalmú, pontos hivatalu közismert és meggyezerte kedvelt egység volt, ki mint az izr. hitközség alelnöke, városi képviselő, az alsólendvai takarékpénztár igazgatóságának és a Polgári Olvasó-Egylet választmányának tagja töle feltehetőleg halott a közjóra. — Özvegye és Alsólendva egész közönsége gyászolja. Temetése vasárnap délután 3 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Zalavármegye törvényhatósági bizottságnak tagjai Muraközből.** Legtöbb adó fizetők. 10.000 koronán felüli census alapján tagja a törvényhatósági bizottságnak: gróf Festetics Jenő Csáktornyan; 3—5000 koronáig: Hirschler Miksa Alsódomboru, Ziegler Kálmán, Neumann Miksa Csáktornya; 2—3000 koronáig: Filipics Lajos Drávavásárhely, Länger Makár Bányavár; 1000—2000 koronáig: Berg Bódog Belica, Tannenbaum Efraim. Csák-

zönség ilyen, szereti a pikantériákat . . . No, de kérem, ne büledezzék ön, kedves doktor ur, mitse féljen. Egy szót nem veszek el belőle, sem pedig hozzá nem fogok tenni. Itt a kezem, nem kőtya láb! Isten önnel.

Eltávozott.

A tudósítás másnap csakugyan úgy jelent meg, ahogy én diktáltam, — szórol-szóra.

A megjelenés napján a riportert, szállásadó- néja jött hozzám távollétemben és arra kért, hogy a szoba urát látogatnám meg és pedig mielőtt előbb.

Meglátogattam.

A riportert ott fektűt az ágyon, izzó homlokkal, félig lecsukott szemmel, fakó arccal . . .

— Fáj minden tagom . . . Eremben a vér forró kinja dől; szavalt a fiatal ember . . . Segítség . . . Merkur segíts!

Ez téve, mondtam magamban.

— Ah a riport . . . az a riport . . . nyögte halkán.

— Ah. Igaz, igaz! Ön derék ember, a szavát tartotta. Az a riport szórol-szóra igaz. Ön a pusztá igazságot írta. De hát mondja, mi a baja, hol fáj? Meggyógyitom.

Ajkai gúnys mosolyra torzulnak. Majd végtelen undor kifejezésével arcán sóhajta mondá: egy riport, amely csak igaz! . . . Haha!

S azzal kiadá lelkét.

lornya, Sipos Károly* Perlak, Kollay Jeromos Bottornya, Morandini Bálint Csáktornya, Peczek György Tüskeszentgyörgy, Zozoly Ferenc Drávavásárhely, Zakál Henrik Csáktornya, Králics Márton Szelenec; — 800—1000 koronáig: Wollák Rezső Csáktornya, Pethő Jenő Csáktornya, Fábian Gyula Légrád, Imrey Ferenc Szoboptica; 7—800 koronáig: Antonovics József Csáktornya, Hochsinger Sándor Csáktornya; 600—700 koronáig: Nuzsy Mátyás Csáktornya, Hencsey Gábor, Molnár Elek, Kohn Hermann, Pecsornik Ottó Csáktornya, Majder Mór Drávavásárhely.

V á l a s z o l t t a k. Stridó: Terbócz István Budapest, Bellecz Ede Stridó, Simon Lajos Csáktornya. Muraszerdahely: Kecskés Ferenc Muraszentmárton, Besnyák Lajos Muraszerdahely, Kollarics Imre Vratinscecz, Kolbenschlag Béla, Margitai József Csáktornya. Muravid: Füzessy Gusztáv Szentmária, Kovács Gyula Légrád, Babics Gábor Muravid, Solyomy Tivadar Sümeg, Dénes Sándor Nagykanizsa, dr. Böhm Szidney Perlak. Drávavásárhely: Frász Tamás, Kornfeind Nándor Drávavásárhely, Szalmay József Csáktornya. Csáktornya: Tóth István, Czvetkovics Antal, Bernyák Károly, Prusztáz Alajos Csáktornya. Bottornya: Medved Lajos, Franykovic Balázs Bottornya, Hrupica Vince Dekánovecz, Murai Róbert, Belicza; dr. Wolf Béla, Zakál Henrik Csáktornya Perlak: Lange Kelemen, Verly Ernő, dr. Zakál Lajos, Zala József, Glavina András Perlak. Hodosán: Kisfaludy Gyula Tüskeszentgyörgy, Kovács Rezső Perlak, Tivadar Ferenc Dekánovecz, Kovács János Domasinecz. Alsódomboru: Tóth László Nagykanizsa, Mihácz János, id. Stefics István Alsódomboru. Kotor: Vlasicus Romus, Kele György Kotor, dr. Löke Emil Nagykanizsa, Lisziák Lajos.

— **Lépfene.** Cseresnyés községben egy szarvasmarhán a lépfene ragadós betegség állapotot meg, miért is Drávacsány, Cseresnyés, Drávaóhid és Miksavár köz-égekéből lovak, szarvasmarhák és juhok Ausztriába május 29-éig nem szállíthatók.

— **Uj jegyzőség a csáktornyai járásban.** Mint már több ízben jeleztük, az egész megye területére 12 új jegyzőség szervezése volt tervbe véve, melyek közül a csáktornyai járás kettőt kapott volna. Azonban a folyó hó 17-én tartott rendkívüli megyegyűlés a csáktornyai járásban csak egy új jegyzőség felállítását határozta el, mert a tervezett másik jegyzőség lakosai a régi állapot fennmaradása mellett foglaltak állást. A megyegyűlés határozata szerint a drávacsányi körjegyzőség két jegyzőséggé alakítatik át. A drávacsányi körben maradnak: Drávacsány, Miksavár, Cseresnyés és Drávamagyaród; az új körjegyzőséget alkotják: Nagyfalva, Drávaóhid, Édeskut, Tótfalu és Zrinyifalva. Az új jegyzőség címe: »Drávavásárhelyi vidéki körjegyzőség«- és székhelye Drávavásárhely lesz.

— **A Legalkalmasabb kitüntetés.** Szászország ezüst állanermét, mely egyszersmind az arany kiállítás érem viselésére is feljogosít, Maggi czég kitűnő gyártmányaiért nyerte el, a márczius hóban Leipzigban tartott nemzetközi vendégelő ipar főző művészeti és szakkiállításán. A Maggi-pavilont a kiállítás ideje alatt, 6 felsége Frigyes Ágost

Schmidthauer-féle keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

Igmándi

megleően gyors és nagyszerű sikerrel pótolja otthon bármely évszakban a **Karlsbadi** és **Marienbadi** ivókúrát, gyomor és bélbajokban, úgyszintén elkövérédek, szívelhármasodás s az azzal járó fulla déanál, sárgaság, máj- és lépdeganatról cukorbetegség, csúsz és köbözvények, stb. — Az »Igmándi« hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében csekély mellékelve. — Kapható: **Csáktornyan Todor R. utodánál** cégűl. Krashovetz József. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis övedben is kapható.

— Nagy öved ára 50 fill., kis öved ára 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűvíz, mely kis övedben is kapható.

király is meglátogatta és nevét a czég arany könyvébe bejegyezte.

— **Tűz.** Bakács József gyümölcshegyi lakosnál f hó 25-én délelőtt 9—10 óra között tűz ütött ki, s elégett a lakóház tejeje, egy pajta a benne levő gazdasági eszközökkel és a sertés ol. A kár 660 korona. A tűz gondolatlanságból eredett. Ugyanis a tulajdonos és felesége a gyermekeket egyedül hagyták a lakásban, miközben a sparthertban tűz égett. A takaréktűzhely bádóg kéménye a falon keresztül nyulott ki a szabadba és a zsuppletűzet eresze alatt végződött. A csőből, nem tudni minek következtében, szikrák szálltak ki, s ezektől a zsuppos tető tűzet fogott. Mire észre vették, már az egész tetőzet lángokban állott. Szerencsére az egyedül hagyott gyermekek kimenekültek az égő épületből.

— **Jó tanács.** Abból ugyan bőven van és nagyon sokféle is, de a legjobb tanács mégis csak az, hogy a mostani csalékony időjárás folyamán állandóan Feller-féle Elsa-Fluidot tartunk házukban. Az ember minden pillanatban megbetegedéseknek van kitéve és ezen csodáshatásúnak elismert háziszser segélyével könnyen tulstehetünk minden bajon. Ezen közkedvelt háziszser ugyanis gyorsan és biztosan gyógyít csuzt, köszvényit, benuást, hátfájást, izom- és idegábtalmakat, zsábat, ficamot, influenzát, fejjörsöt, elmulaszt fülzugást, szemgyengülést, égési sebeket, megszünt mell- és tagfájást, igen jól hat emésztési zavaroknál, puffadtság, savanyu felbőfögés, veseégés, álmatlanság stb. ellen, nagyon dicsérik mint idegerősítő, köhögést csillapító szert. Dustartalmu összetételénél fogva ugyszólván minden megbetegedéknél hatásos. 12 kis vagy 6 duplaüveget bérmentve küld az egyedül készítő Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica Templom-utca (Zágrábmege). Óvakodjunk utánzatoktól.

— **Megszökött lokomotiv.** Mulatságos eset történt a mult héten a Kanizsáról este 6 óraker Csáktornyára jövő vegyesvonat utasaival. A mindig igen nagy számú teherkocsival közlekedő vonat Murakereszturon hosszabb ideig tolatott. A már türelmellenkedő utazó közönség bámulatára egyszerre csak fűtőyl a mozdony és elindul a vonat első részével, hátrahagyva az állomáson a személykocsikat a bentülőkkel együtt. Kotorba érkezve róműve veszi észre a vonatkiszér személyzel, hogy a személykocsik az utasokkal visszamaradtak Kereszturon. Nem volt mit tenni, a mozdonynak újra visszakellett menni Kereszturra, ahonnan azután egy óra késéssel folytathatták csak utjukat a nem mindennapi körülmények között utazó utasok.

— **Adakozás.** A József Főherczeg Szanatórium javára a mult számunkban közölten kívül a következők adakoztak. özv. Baranicsné 2 k., Polyák Mátyás 1 k., Heilig József 4 k., dr. Schwarz Albert 2 k., Wollák Rezsóné 10 k., Hochsinger Gyula 2 k., dr. Viola Vilmosné 2 k., Gráner Testvérek 3 k., Rosenberg Lajos 3 k., Hirschmann Adolf 2 k., Pogány Ernő 2 k., Hirschmann Leo 2 k., Löbl Malvin 2 k., N. N. 2 k., Horváth Géza 1 k., Kolbanslag Béla 2 k., Szalmay József 2 k., Strausz Sándor 2 k., dr. Hidvéginé 2 k., Pethő Jenő 2 k., Meiderné 1 k., Pollák Gyula 1 k., Szt. Ferenczrendű zárda 2 k., Warga Farkas 1 k., Landulf Lack 1 k., Mikné 1 k., Battarozevics 1 k., Friedlné 2 k., Kraschovetz József 3 k., Neumann Vilmos 1 k., Kristofics 1 k., N. N. 60 fill., Scheffer Rezsóné 5 k., Hesselné 2 k., Rosenberg R. 3 k., Moses Irma 2 k., Gold Ferencz 1 k., N. N. 20 fill., Tkalsics Linka 2 k., Charmatz Jánosné 2 k., Streck Emma 2 k., Neumann Józsefné 2 k., N. N. 20 fill., Deusch Zsigmondné 1 k., Godina Miklós 60 fill., pr. F. Steinberger 1 k., N. N. 60 fill., Weisz Sán-

dor 1 k., Heinrich Miksa 2 k., Dénes Béla 1 k., Csáktornya nagyközség 5 k., Antonovics József 60 fill., Szocsics Mihály 50 fill., Csáktornya vidéki takarékpénztár 5 k., Czvetkovics Antal 1 k., Bernyák Károly 3 k., dr. Hajós 2 k., Heisig Ferencz 2 k., Horváth Albert 1 k., Bencsák Emma 1 k., Heinrich Oszkár 60 fill., Csáktornyai takarékpénztár 5 k., dr. Kovács Lipót 2 k., Benedikt Arminné 4 k., özv. dr. Kraschovetzné 2 k., Morandini Valent 10 k., özv. Konyáriné 60 fill., Holub Amália 2 k., id. Heinrich Mórné 3 k., Nádasi Sándorné 1 k., Kölkediné 20 fill., Neumann Róza 5 k., özv. Pollák Samuné 2 k., özv. Ziegler Lajosné 2 k., Hencsey Gábor 2 k., E. Benedikt 2 k., Nádasi József 1 k., Zakalné 3 k., Masztnák 1 k., Kelemenné 2 k., Bachrachné 2 k., Weisz Miksáné 3 k., Schwarz Antalné 2 k., Löbl Rezsóné 4 k., Pray Emilia 5 k., Ferencsin 1 k., Bencsák Sztana 5 k., Bencsák Richárd 2 k., Vutsák Miksa 2 k., Stöger Katalin 60 fill., Brauner Lajosné 1 k., Mayer Sarolta 40 fill., M. J. 1 k., Král Mátyás 3 k., Szinkovics Karolin 4 k., Molnár Elekne 4 k., Leipschutz József 1 k., Apter 40 fill., Heinrich Katarin 1 k., Stefan Amalia 2 k., Granitz Malvin 1 k., Vugrincics Ferencz 40 fill., Kovacsics Fáni 40 fill., Novák Jakab 2 k., Baranics Matild 1 k., Matanovics Nővérek 1 k., Ziegler Kálmán 20 k., Péterfi Mihályné 2 k., Benedikt Béláné 2 k., dr. Wolf 6 k., Simon Lajosné 2 k., Vettendorfer Emma 2 k., Huszár Nándor 1 k., Kraschovetz Adolf 2 k., Grünwald és Schwarz 5 k., dr. Szebenylajos 1 k., Hochsinger Sarolta 4 k., Gerstlauer Sarolta 4 k., Buchwald Ernő 2 k., Kotzig Károlyné 2 k., Bezák 2 k., Kapianski Miklósné 1 k., Herzer 1 k., N. N. 84 fill., Salon Péter 4 k., Kovacsics Jozefin 1 k., Benczig Károly 1 k., Tömör 2 k., Blau Sandor 1 k., Novák Olga 1 k., összesen 432 kor. 64 fill.

— **NOXIN:** Nélkülözhetetlen cipő-crém, mely minden bőrt puhít, vízáthatatlanná és tűkőrfényessé tesz. Olcsósága és kitűnősége miatt minden háznál használatos. Kapható jobb cipőüzletekben, bőr-, festék- és fűszerkereskedésekben, drogueriákban.

— **Mikor lesz a sorozás.** Rendes szokás szerint márczuisban, de legkésőbb április elején szokták a katonai sorozásokat megtartani. Az idén azonban már az év elején zavarosak voltak a politikai viszonyok s a sorozásra nem is tűztek ki határidőt. A rendes határidő eközben szépen elmúlt. Most arról értesít a honvédelmi miniszter a vármegyéket, hogy sorozásra legelőjebb júniusban lehet gondolni. De akkor is csak, ha a politikai helyzetet szanálni lehet.

— **Uj vasut.** Az alsólendva—nagykanizsa—gyékényesi vasut engedményese Hajós Mihály alsólendvai ügyvéd a megtartott közigazgatási bejárás alapján már elkészítette a részletes terveket és fáradságot nem ismerő buzgalmának sikerült a szükséges hozzájárulási összegek jelentékeny részét jegyeztetni, — Most a finanszirozás kérdését akarja megoldani, hogy a tervezett helyiérdekű vasut építését lehetőleg még az idén megkezdhesse.

— **Egészségi parancsolatok** Az összes weimari népiskolák osztályában a következő 21 egészségü parancsolat feltűnő helyen van kifüggesztve:

1. Testünket, különösen arcunkat, nyakunkat és mellünket mindennap mossuk meg.
2. Kezünket naponta gyakrabban mossuk meg, körmeinket pedig végjük rövidre és tartuk tisztán.
3. Tisztítsuk meg fogainkat reggel és az étkezés után legcélszerűbben kefével.
4. Fésűljük (keféljük) hajunkat az iskolalátogatás előtt, reggel és déltán.

5. Ruházatunkból távolítsuk el a port és szennyet porolással és kefével.

6. Lábbelinket minden reggel tisztítsuk.

7. Az iskolába való belépés előtt töröljük le lábbelinket.

8. Papirosot, rongyot, növényt, gyümölcsöt vagy ételmaradékot ne dobjunk el az iskolában.

9. Ne köpjünk a padlóra sehol sem.

10. Meleg szobában tegyük le rögtön nyakvédő kendőnket, felső ruhánkat.

11. Gondoskodjunk arról, hogy a tanórák közötti szünet alatt friss levegőt bocsássunk az iskola szobájába.

12. A tanórák közötti szünetet lehetőleg szabadban töltsük.

13. A reggeli idejét ne töltsük el más foglalkozással, mint a reggeli elköltésével.

14. Tatsuk magunkat egyenesen akár járunk, akár állunk vagy ülünk.

15. Ülő helyzetben támaszkodjunk lábainkat talppal a földre.

16. Ha irunk, olvassuk vagy rajzolunk, felső testünket kinyújtva tartuk.

17. Betűnk nagyok és olvashatók legyenek.

18. Írásunkra ne vessen testünk árnyékot.

19. Kerüljük a közvetlen fényt munkánkánál, különösen írás, olvasás vagy rajzolásnál.

20. Alkonyatkor ne írjunk, ne olvassunk.

21. Jelentsük be tanítóknak, ha helyünkön akár nagy melegt, akár hideget érzünk; ha helyünkéről nem hallunk, vagy nem látunk tisztán és kellően; ha rosszul érezzük magunkat; ha otthon valaki fertőző bajban megbetegedett. — Bizony nálunk is elkelné nek iskolákban ezek az egészségü parancsok.

— **Az aranka irtása.** A földmivelésügyi miniszter 36050 sz. rendeletével fölhívja a gazdaközönséget, hogy az aranka irtását erélyesen folytassa. A rendelet szerint az irtás tavall eredményesen megindult, a teljes siker azonban csakis több évi kitartó, gondos és következetes munka eredménye lesz. A folyó évben pedig különösen nagy szükség van a lelkiismeretes eljárásra, mert a mult évi nagy szárazság és takarmányhiány miatt, az ország egyes vidékein a miniszter eltekintett az elrendelt intézkedések szigorú keresztülvitelétől. Az aranka irtásra a mult évben fordított költség és fáradság eredményét az idej teljes erélyű eljárásnak kell biztosítania.

— **Méhészeti tanfolyamok.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter f. évi február hó 28-án 18450 sz. alatt kelt leirata értelmében a gödöllői állami méhészeti gazdaságban f. évben tartandó időszi tanfolyamok határideje az állatorvostanhallgatók részére f. évi május hó 22-től június 3-ig pótlólag megállapított tanfolyam engedélyeztetése folytán aként módosult, hogy május hó 1-től 20-ig földmives kisczadák, június hó 5-től 18-áig erdőőrök, június 20-tól július 5-éig lelkeszek, július hó 8-tól 29-éig és augusztus 3-tól augusztus 23-áig néptanítók, végre augusztus hó 25-től szeptember 8-áig a női hallgatók tanfolyama tartatik meg.

Felelős szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jožefa** urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Pošta.

Kaj bi se vendar pripetilo, ako bi se mi jedno jutro nato prebudili, da je prestala pošta? Velika pomešanost po celom orsagu i još po celoj zemlji. Pak bormeš nije bilo navek tak, kak je vezda. Im iz historije znamo, da Béla kralj, pod imenom četvrti je krvavu sablju dal po orsagu raznašati i tak je dal na glas celomu našem orsagu, da dohadja neprijatelj, oni divji tatar iz iztoka. Onda je to bila pošta.

Prije, do trinajstoga stotletja su tako zvani ordonanci nosili glase; za ovim stotletju su počeli ljudi već gusteše hasnuvati liste.

Najmre vu ovim vremenu jesu znašiti i se počel širiti papir, koj je puno faleši bil, kak negdašnji pergament. Vu ovim ravno još nisu tak znali ljudi pisati, im vu dobi glasovitoga kralja Mátyáša ga vnego velikih plemenitašov bilo, ki pismu nisu poznali, negu su napisali te liste tako zvani pisari ili diaki, ordonanc je nje odnesel na mesto kam su odposlani bili i tam ili sam ordonanc, ako je poznal pismu ili diak, ili pak sam gospon ga je preštel.

Vu našim orsagu prvo, poštu je Ferdinand prvi naredil vu leto 1530-ga med Poczsonyom i Bečom. Ova pošta je samo kralja služila, narod ju nije mogel hasnuvati.

Turska vladstva i boji nisu dopustili, da bi se pošta širila po orsagu; ali zatogde-

gde moremo traga najti saveršenomu načinu, po kojim su ljudi mogli glase posiljati. Vu Erdélyskim v letu 1600. jesu naredili poštarske foringe i zaradi urednjeja knezke listonoše su postavili glavno poštarskoga ureda, a II. (drugi) Rákóczi Ferencz pak je gornje Magjarske i Erdélyske poštarske pošete naredil. Poslanike i putnike su po poštarskih kočijah vozili; liste su redoviti svaki tjeden dvaput nesli. Za svaki list po arkušah je trebalo četiri polture (12 fillerov) plaćati.

Do vezda su vu poštarskih poslovi samo knezi i po slučaji jedinci magnaši naredjuvali, ali 1715-ga ljeta Károly tretji je poštarske posle pred orsačku spravišće donesel. Károly je naredjuvanje poštarskog posla za znamenito držal, jer je znal, da trgovinu prez toga napre donesti, i završenoš načiniti ni moći. Nazadnje 1722-ga je sama vlada primila vu ruke poštarskoga posla.

I poštarska kočija se je vu ovim vremenu utemelila. Posla 1848-ga boja, koj je za našu slobošćinu išel 1850 juniuš 1-ga su na menje deli cenu listah i počeli su za liste štempline i vu istim ovim letu v mesecu oktobra su počeli hasnuvati poštarsko uputo (utalvány). Od 1867-ga ljeta 1-ga majšu magjarska vlada redi pošta. Vezda već skorom vu svakoj znameniteši občini, i gde se nato ljudi trsiju je pošta. Kak su pak poštu s telegraftom i telefonom sklopili i po

željeznica su poštarski uredi, tako zvane gibuče pošete naredjene, poštarski obrt tak rekuć skorom bez svaki pomanjškanosti vrši svoju dužnost.

Na jeden prosti list se vezda za 10 fillerov biljeg ima prikeliti, ako je dobro nasloven, za par dnevov ga još vu najskritešoj mesti možuju vu ruke dobiti. Ako je žmekheši list, na njega za 20 fillerov biljega prikelimo. Hoćemo, da list sigurno bude došel vu ruke. Komu je poslan, ili ako vu listu kakovu vredno ili takovu pismo pošiljamu, koje, ako bi se zgubilo, nebi ju moći bilo ili težko nadomestiti, ili odnas vekšomu gosponu pošlemu ga, onda takovoga lista preporučano (recomenderano) damo na poštu i od njega 35, ako pak je žmekheši 55 fillérov ide. Ima i tako zvane express (ekspres) liste, ovi se s najbližnjšim vlakom odpraviju i odmah u ruke daju, kak dojdeju na atreserano mesto. Karte se za pet fillerov spraviju još vu najdalešnje okolice orsağa.

Novine, štamparija se vozi pod križnim vezkum. To se tak načini, da ono, kaj poslati hoćemo s jednim komadum papirum ili s papirnatim pantlekom prevezemu, nato napišemo naslova, biljege prikelimo nato i pošta to kak proste liste dalje nese.

Ali ni samo liste, nego i plakette moći po pošti pošiljati. Dugovanje dobro zpakujemo, zapečatimo i s voznim listum damu na poštu i pošta posle toga, da to v knjigu

Z A B A V A.

Konac dobar, sve dobro.

Stari bravar (šloser) Fran Karger, kojega je na daleko svako diete poznalo, i koj je pol vieka u istoj kući svoju meštiju tieral, sada dalje u toj kući nije ostali mogel akoprem je u njoj ostarel. Meštija je pričela malo iti, makar da je on dan i noć pri ambosu stal. Pak onda on to nije mogel pregoreti, da su ga sada ljudi, njega kojemu je negda tak dobro išlo sada sažaljenjem gledali. On se je odselil u predvaraš. Tamo je našel malu trošnu kućicu, koja je bila baš prikladna za njegovu meštiju a jeftina za kvartir i tamo je svoju nevolju podnašal sa celom svojom obitelji. A da nije imal dobru kćerku Maricu, koja je vrlo dobro znala za druge opravre šivati, te je tim liepe novce zasluživala i roditeljem sve do krajcara davala, tko zna jeli se nebi njegova ciela meštija srušila i propala.

Kada su obodva starci svoju liepu blicdu kćerku pri dielu onak postrance promatrali, navrele su im suze na oči, ali sve njihove opomeno, da si barem po nedeljah

neka bi počivala od švela, bile su badava. Ona je sivala dan i noć neprestano, jer je znala kako sa oćevom meštijom zlo stoji.

»Da nam samo to diete nezbeže!« — rekel je skrbiljivi majstor više krat svojoj ženi, koja se je onda od straha uvijek prekrizila, kak kad se blisikne.

»Je, je« — odgovori mati — »badava ju nagovaram, da se toliko nemuči radi zdravlja, ona se samo sili pak mu odgovori: Ali mamica, em dielo je moja jedina zabava! Pak kaj bi drugo delala? Pustite mi moje veselje. A pri tom dan na dan više gine!«

»Ah, em nije samo dielo« — veli majstor i nehotice stisne šaku — »ou, čije ime niti neću izreći i koj nas je u nevolju hitil, on njoj još leži u srdcu i ona bude na tom propala! Taj čoviek u svom životu nemože toliko dobra činiti, da bi to popravil, kaj te meni učinil i ako je pravica u nebu, tak je njegov život nevoljni ili je dapače već mrtav.«

»Negovoremo već od njega« — veli mati i pogladi si muža — »njemu je Bog to već naplatil i valjda više nije med živimi . . . !« —

Ovo, kaj su se sada med sobom spo-

minjali, bil je dogodjaj prije tri godine i to je bil težki udarac za njihovo prije udobno življenje.

Majstor je imal detiča, koj si je svojom okretnostju i kaj kakovimi malemi iznašastji u meštiji, cielo majstorovo povierenje pribavil. Theodor se je kroz to majstorovo postupanje mogel posve kakli član obitelji smatrati, pak se je ktomu i u kćerku Maricu zaljubil a ona u njega. Već pristari majstor i majstorica nisu proti tomu vezu nikaj imali, dapače su već plana snovali, kako će on Maricu za ženu uzeti, a oni mu onda cielu meštiju predadu, a Theodor, koj je već bil cieli poslovdja, je meštiju već za svoju držal.

Tomu medjutim mladić nije bil dorasel, pak se je i onoga povierenja koje je majstor u njega postavil, nevriednim izkazal. On je zapalu zla društva te je za robu utierane novce proneveril i potrošil a onda ga je samo jednog dana nestalo. Stari Karger je medjutim novčane te neprilike uredil, koje mu je njegov fini poslovdja za ledji pribavil. Majstor je svoje poštenje spasil, ali je bil ruiniran.

Stari Karger je anda puno pretrpel i bilo bi vriedno, da se poštenomu staromu

uvodi, odpelja na mestu. Za paklece se ima postarina plačati, i to na bližnju — mestu menje, na dalešnju več.

I peneze moči po pošti poslati; i to ili vu listu, ili pak po uputi. Ako vu listu pošljemo peneze, pokrov (kuvert) se ima točno atrešerati i na pet mestah zapečatiti. Poštarska uputa je puno sigurneša i vrstneša zavoda. Uputu napišemo, biljega prikelimogori, ju prek damu na pošti i uputno svotu doli splatimo; pošta uputo na dotično mestu odpelja i svotu splati naslovu.

I poštarska šparkassa je hasnovita Tak dugo, doklam druga šparkassa samo korune zeme prek, da začuva i intereseša, poštarska šparkassa i fillere zeme prek. Koj ima deset fillerov, več je more v poštarsku šparkassu deti. Kupi si biljega za list i prosi jednu poššparkarsku kartu.

Tuliko sam imal na kratkoma od pošte napredati.

Tabor vu Ažiji.

Iz bojnog polja nikakvi znameniti glasi nedoideju. Tišina je i tom da misliti na to da bude za kratko vreme vekši boj. Iz morja te glasi dohadjaju, da je ruska mornarica pod vodstvom Rosdetvensky admirala već blizu japanske mornarice i za mali čas budemo čitali od morske bitke.

Pod zadnji tjeden smo zanimive glase čitati mogli iz novinah. Ruska mornarica je vu tak zvanim Kamram poluotoku lapore gori zela i otdud hotela na japance vrti. Na to su japanci strašno zakričali na francuze, jer je taj poluotok francuzki. I sigurnom postupanju je i bila svrha, jer su francuzi izterali iz poluotoka ruske ladje, koje sada dalje ploviyu proti japancom.

Druga novina zadnjega tjedna je još to, da su Stössela generala, koj je tak vi-težko branil Porth-Artur pred soldački sud postavili. To mu je hvata sada kada je dimo došel, za njegvo vitežtvo.

obrtniku u njegovu nevolju i sreća malo nasmije.

I slučaj je hotel, da mu je pomoć izbilja i došla.

Niekog dana dojde dugi, suhi plavih lasih gospodin u njegovu meštrilnicu, pok-lamkam je prije vani izložene umietno — bravarske stvari bil pregledal te se je majstoru Kargeru kakti John Smith, fabrikant iz Londona predstavil. On je naručil mnogo umietno bravarske robe i pital za cieniu, koju mu je majstor prilično visoko metnul za slučaj, da će se pogadjati. Ali suhi je odmah cielu svotu bez pogadjanja u gotovom majstru na stol nabrojil.

»Gotovo, unapred, bez odračunanja postotkah» — misli si majstor — »to samo more zimolani englez učiniti; u Beču se više krat niti naknadno bez tužbe neplaća.» — ali on je bil zadovoljan te si je želel više takovih mušterijah (kuntov.)

John Smith je ukoćenim, ali prijaznim pogledom promatral liepu Maricu, koja je u drugoj sobi pri obloku za šivalom; sedela, zrukuje se za tim sa majstorom i majstori-com i otide.

Karger je naručenu robu u London odposlal te je bil nekoliko miesecih bez odgo-

Kaj je novoga!

—*Prosimo naše poštvane predplatnike, naj num vu novim fertalju dredplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

† Glád Ferencz.

Ovoga meseca 28-ga su vu Čakovcu zakopali Glád Ferencza drávavásárheljskoga navučitelja vu miru. Pokojni bil je vno-go letah suradnik »Medjimurja,« koj je osobito vno-go pisal vu »Nekaj za kratek čas.« Pokojni je izdal još cirkvene popevke za škol-nike. Glád bil je pravi medjimurec i dober domorođec, koj je za medjimurski puk vno-go delal i kakti navučitelj se navek trsil za domoljubno napreduvauje medjimurskog pu-ka. Naj ostane spomen njegov vno-go letah med nami i naj počiva vu miru!

Nesreća vu jednoj fabriki.

Ove dneve po podne vu društva ci-mentne fabrike jedno mašinsko kolo je zgra-bilo Hajtó Pavla 21 ljeiošnega fabričnoga težaka njegove obodve ruke mu je van iz puklo. Hajtója vmirajučega odpeljali su ga vu ranjenih kliniku.

Stekle mačke.

Iz Eszéka telegrafiraju: Varaško pogla-varstvo je odredilo, da se varaške sve mač-ke imaju uništiti, jerbo vu dolnjem varašu više steklih mačkah nekuliko ljudih s grizlo.

Cipelar i njegov protektor.

Vitek Béla cipeljara na njegov stan ove dneve dojde od železne ceste činovnikov nosecom kapum jeden mladi človek. Tam je njemu prepovedal, da on jako vno-go more včiniti kod magjarske državne železne ceste direkciji i ako se i Viteku takaj tak vidi, da ga on spravi k magjarski državni železni cesti za kladistara. Vitek je iz veseljem prijel ovo preporuku, odmah si sed-

vora od onud. Ali zatim dojde iz Londona veća naručbina robe a k tomu i obaviest pri kojoj banki u Beču može kupovinu podignuti. Anda se je englezu njegova roba makar i skupa, ipak dopala. —

Majstorova potištenost se je jedno malo razbistrila, kad je promišlaval, da bi ova trgovačka sveza, koja mu je trostruko više nosila nego li bečka, trajnom mogla postati. Onda se niti njegova Marica nebi morala toliko mučiti!

Ali ona je sve jedno marljivo radila kak i prije, dapače se je činilo, da ona ka ni postojanim dielom nieku unutarnju tajnu bol zadušiti.

Prošli su tjedni i mieseci, kad se na jedankrat John Smith iz Londona tu stvoril. On niti pravo majstora nije poglednul, koj mu je s veseljem naproti došel i ruku pružil, već je više gledal u drugu sobu k obloku, gde je posljednji krat Maricu za šivalom videl.

»Oh, a gde je »lady« (gospodja)» — zapita, kad Maricu onde nije opazil — »ja se hoću o važnoj stvari sa »lady« spom-njati!»

»Kaj sa Maricom!« — pita mastor

ne i napiše takaj molbenicu i preda pro-tektozu. Nato mladi človek deset forintov prosi od cipeljara, to rekući, da inspektoru neka mora dati od toga. Vitek kesnije med-utim zezna, da s fkanjlivcom ima posla i preda redarom svojega protekra. Ovdi usta-novili jesu, da lažomacah se zove Bisz Kál-mán 27 ljet star državne železne ceste kola pregledatelj, kojega po izpitivanju su ga za-držali bili.

Otrov med težackem težaki.

Iz Varsóve telegrafiraju: da vu Pabian-cevi vu Endre zvanog fabriki hotomce raz-sipali su arzenikuma po kojem vno-go te-zakov je otrovnih postelo.

Šumski ognj.

Iz Eszéka od velikoga šumskoga ognja nam davaju glasa, koj cele okolice njihove stanovnike na strašno gledanje je skup spravi-l. Grof Mailatha imanju vu dolni miholjaciiskim hataru 130 mekotna velika suma se vužgala i deset ljeošne drevi su povsema zgozele. Dima i pepela na daleke krajeve raznašal je veter.

Na papu se srdiju.

Nekoji svećeniki nikak se nemreju s miriti sa X-im Piusom. Več niti njegovo po-kolenje nemre nje izmiriti, taki iz prvine kad je na tronuš bil stupil, su ga za muž-koga papu bili nazvali, zato, ar nigdar nije držal za potrebno za grofovskim redom hle-piti. Novi sveti otec je prosti, ljubivi dos-tojanstveni človek, koj se svakim srdačno razgovarja. Ovo se njim takaj nedopada. Papa dostojanstveni mora biti — veliju — i da k kojemu guder cesaru treba, da le-žeše dospje človek, kak k njemu. Daklje, onomu, koj k X. Piusu želi dojt, ne tre-buje k tomu velike ceremonije, jerbo novi papa etiketne navade za malo prestimava. Izdatke je takaj na menje spraviil i vno-go nepotrebuih dugovňjah je za trl. Plemenito stražarstvo na primer od vezda je navek na konji zvršavalo svoju službu: X. Pius dade sprodati konje i cifrastu konjsku spravu. Garda medjutim se na tuliko privčila k starinskoj navadi, da za svoje vlastite pe-

»Yes, yes, sa Maricom.» — odgovori englez.

Stari se na to začudi, ali takovoj točno plaćajućoj mušteriji je ipak moral zadovoljiti te si je pozval kćerku u sobu. Ona dojde te se sva porumeni pred pogledom eng-leza.

I sad se razvije medju njimi osobito zanimivi razgovor. Englez je na dugom pripoviedal svoju »važnu stvar« te je dosta vriemena trpelo, dok su razumili kaj hoće a onda stoprv su mislili, da nisu dobro čuli. Ali tu dvojbe nije bilo: John Smith nije ni-kaj drugo hotel, nego Maricu za ženu, te je molil da mu dopuste, da njim o svojem imetku računa dađe.

Majstor se je od začudjenja moral na zid nasloniti, a majstorica se nad tum sre-com nije mogla znajti te si je samo mučke zagrlila kćer. Ali ova je tu samo stala uko-čena bez rieči.

U to je otac malo k sebi došel i veli: »Kaj, Marica, pak ti tu sreću neprimaš obe-ručke . . . ?»

»Ne, dragi japek» — odgovori ona — »ja toga poštenoga čovieka nemogu vka-njuvati, jer ovde »utra« — ona metne ruku na prsa — »je neizbrisljivi kip drugoga. Je,

neze kupila si je konje i na nje potrebno remenje, samo da na konji moreju sprevađjati papu. Iz takvim sprevadjanjem se prisutnoo papa vu vatikanskim vrtu, gde ove dneve lourdesku kapelicu su blagoslivljali. Ova kapelica je ravno čisto takova, kak vu Lourdesu bivajuća kapela. Na blagoslivljanja svetek više od dvadeset jezer ljudi se pojavila na vatikana vrtu, kaj još nigdar pripetilo se nije. Papa se simo tamo bil vozil po šetališču i dobrotivno posmehavajući se na one koji su mu vikali evivat. Neprijatelji ovo takaj za jako zlo vzeli su njemu. Da vsake fele puka, vodiju vu Vatikan i da papa med nje ide? Još nigdar se ni pripetilo ovo!

Angleskoga kralja zet pred sudom.

Tize zvani herceg, Edvard kralja najstareše njegove k čere suprug, kojega radi automobila brzne vožnje na londonbrightoniiskim putu za pisal ga jeden redar, ar se iz hitrešom brzocum peljal kak je dopušćeno dođdućen tjeđen dužen se je pred brightoniskim redarskim sudu pojaviti. Glede iztrage vu Londonu velika zanimivost se pokazuje i svaki je već seguren otom, da sudec hercega temeljito bude njega kaštigal.

Poljaki vu Budapešta.

Na ljetošne vuzemske svetke jedno lembergsako orsačko društvo do 550 osobah stojećih lemberskih dejakov i profesorice i proserov došlo je vu Budimpeštu, odovud pako preko Fiume vu Talianski orsag. Rećeno društvo došlo je v subotu i nedelju vu Budimpeštu, odkud na vuzem po podne ob četrtjoj vuri iz osebnim vlakom odputovali su vu Fiumu, odonut pako na dvemi parobrodi vu Ankonobu. Vu Rimu Bilchesvki lembergski nadbiškup vodil je društvo pred svetoga oca pape. Vu Budimpeštu na vuzem pred poldnevom ob 11 vuri su vu Matyáš zvanjoj crkvi pri sveti meši bili i odonut vsi skupa na manješe čopore razdeljeni vu Gambrius oštariji pri obedu bili jesu, sa jedno i budimpeštanske njegove znamenitosti su takaj pogledali. Društva o-

voga voditelji Lityinski Mihalj glavniu real-skikh školah direktor i dr. Gerstman Teofil lemberske vlade tanačnik bijase. Po priliki do 400 poljski deaki su vu svojoj navadnoj opravi bili putovali.

Na smrt odsudjenoga apelacija.

Saigoniiski porotni sud, još lani vu augustu Janin Pavla, jednoga 70 ljet staroga zločinca je na smrt odsudil. Krvoločnost, razbojstvo je obilno, teršilo starca njegovu dušno spoznanje i po takvim niti nije apeliral proti izrećenomu sudu. Za nekuliko tjeđnov su se novi grehi zeznali proti njemu. Porotni sudci opet za krivoga izrekli su ga, bez toga, da i kakvu poleščicu bi njemu mogli izkazati, kaj tuliko znamenuje da pravdeni stol smrtnoga suda svikak iz reći mora. Pravdeni stol medjutim ovo nije vćinil, iz toga zroka ar dvakrat nije moći na smrt odsuditi nekoga.

— Appelliram proti tomu da bi me oslobodili, veli stari grešnik.

— Stanovito, da za grešil jesem daklie kaštiga mene sliši.

— Naj višeši sud medjutim odhitil je apelaciju, bil je on takaj vu tim muenju. ako Janin Pavla za prvi njegov greh izkončaju: za ostale njegove grehe na njega odlučenu kaštigu nebude imal priliku za nju trpeti.

Pravdajuća rodbina.

Nabradi Andraš i Csomó Sandor njegov šorjak hajdu-nanašiiski gospodari vu neprijateljstvu živelu su med sobum. Neprijateljstvo med njimi je jeden kontrakt načinil. Csomó najmre Nabradu jednu od četerdeset korun potrebuvanje nije hotel spoznati, na što Nabradi se snožem postavil na Csomó, i ovaj je hotel njega presiliti da nek plati. Csomó se iz jednimi žel znimi rasuhami branil i med branenjum je Nabradija tak preko njegovoga srđca prebol, da je odmah vumerl. Krvoločnik se sam javil pred poglavarstvom. Nabradu je pet dece ostalo sirotic.

majstorici — »neodvraćajte se od mene! U jednom prokletom času sam mnogo — dapače sve na igru postavil i sve zaigral. Ali sam ja za to svoje pretrpel. Koliko krat sam vlastiti život pogibelji izvrgaval, da drugim hasnim, pitajte mojega kompagnona ovde, on će vam sve točno opisati!»

John Smith je samo ozbiljno kimal glavom.

»Bog mi je odprostil» — govori dalje — »te je moje dielo blagoslovil tak, da barem diel mog duga, koj je s novci za naplatiti, budem naplatiti mogel. Ov moj prijatelj vas je pronašel, vas moje najdragše; on je razmel i tebe moja draga Marića na probu staviti, kak si to malo prije sama videla. A sada pak mi pružajte priliku, da ću moći pokazati, da sam postal čoviekom, koj u svako vrieme more med poštene ljude stupiti . . . !» —

Tomu zgubljenomu sinu su Kargerovi od srca dragovoljno odprostili. U siromašku Kargerovu kućicu i u Marićinu srđce se je opet doselila zadovoljnost, a za tri tjeđna budu i gosti i to bude načinilo »punctum« cielomu dogodjaju.

Em. Kollay.

Streljeni šumski logar.

Iz Körmöczbánje telegrafiraju: Ove dneve dve koprivničke ženske preko šume isle su vu Garam szenkereszt i med putovanjem došle su na jedno mrtvo telo. Ženske javile su birovu, koj odmah iz višešemi ljudmi išel je na lice mesto. Vu mrtvacu spoznali su na Chovan János biškupskoga imanja šumskoga logara, koj je vu krvavoj mlaki iz prestreljenom glavom tam bil ležal. Puskaj njegova poleg njega je na jednoj drevi visela. Trazenje teče.

Pobegnjeni razbojniki.

Nagyszombatiiskim redarom se uzpjesilo pet razbojnikov prijeti, koji od poldrugoga ljeta su vu strahu držali ono okolicu. Razbojнике prijeli su večer ob sedmoj [vuri i već u pol devetoj vuri uzpjesilo se je razbojnikom varaskoga rešta njegove stene pretrpeti i van skočiti.

Samoubojnost vu kupelji.

Vu Erzsébet zvanom kupelišću ove dneve na večer okolo sedme vure strašna samoubojnost se dogodila. Kubala Lajoš bečki stanovnik vu jednim kabinu vu kadi sedeći na ruki i šinjaku si je iz britvom prerezal svoje žile i skrvaril je. Kada kupelišća službenikom se čudno vidilo, da tak dugo biva vu kabinu, ružili su po vratu, nego odgovora nisu dobili potrlu su vrata i već mrtvoga našli jesu. Na jeden papir svoje ime i bečko stanovništvo je napisal nanjega. Mrtvo njegovo telo odpeljali su pravdenoga stola vraćiteljski zavod.

Jedne puće strašno činenje.

Havor Lovrenc gospodara šestnajst ljetošna njegova bedasta kći pasku na nju neimajućem hipu vužgala je svojih sudosod, Réd Jakoba njegove slame kupa. Veliki veter je oguja širil i za kratko vreme ne samo kup slame, nego cela vulica je vu plamnu stala. Za pol drugo vuru je ogenj petdeset i pet hiž na pepel obrnul. Ognjenoj pogibelji človeče življenje je takaj aldovom postalo. Kada najmre prama večero su oguja pogasili bili, med ruševinom Drašnek Istvan osem ljetošnjega njegovoga maloga sina i Šaub Jakoba njegovo ženo povsema zgreto našli jesu. Vu ognju jako vno go kaj kakove stvari takaj su unišćene postale.

Vojna vježbanja vu južnim Tirolu.

Jesenska vojna vježbanja, kak iz Triesta javiju, vu južnom Tirolu na voldi Non zvanjoj okolici budu. Na ovoj okolici već sada takaj višeših oficirov se tam zadržavaju, da vježbanje pripraviju i da za kralja njemu njegov stan priređiju. Iz prvine tak su snovali, da vu Romanobi poiščuju stana za stran kralja, nego pokedob za dosta prilično stanje našli nisu, privremeno drveno stanje budu za stran kralja podigli. Da kada bude išel vladaoc vu južni Tirol i kak dugo bude tam ostal, još nije ustanovleno

Krvoločnost na pustari.

Iz Csongrada javiju: da med čongradskimi pustarami Ujszasi Balaz iz železnimi rasuhami je prebol Čepe Tari Imre polodelavca. Čepe je odmah bil vumerl. Činitelja pako su prijeli.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

dragi roditelji, ja Theodora nemogu zaboraviti i drugomu nemogu ruku dati izvan ako ga prevaram!»

Roditelji su na taj odgovor osupnjeni kakti zaniemeli jedini koj si iz toga nije nikaj činil, kak da se nije nikaj dogodilo, bil je englez John Smith.

»Well, well» — kimnul je samo englez — »Lady Marica si je tak zabila u glavu, ona neće Johna, ona hoće Theodora za muža. Molim» — tim se nakloni — »ja mogu tim poslužiti, baš imam još jednoga Theodora za dati!»

Tim stupi van pred šćacunska vrata i dade znamenje. Odmah se začuju vrata od kocije otvoriti i čvrsto zatrupiti i u tom hipu skoći u sobu mladi liepi čoviek mimo Johna. Njegovo lice je bilo bledo a ruke su mu drhtale, kad je za majstorovemi posegnul, koje mu je ov stisnuti dopustil.

»Theodor!» krične majstor — »Theodor, kaj si ti snami prije tri godine učinil?»

Ali ovaj se samo niemo prigne do začadjene majstorove ruke te ju kušne, za čas podigne prignutu glavu i stupi do Marice, u koju svoje oči vupre.

»Marica» — veli — »neboj se moje ruke, a vi draga majkica» — veli proti

Gabona árak. — Ciena zítka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	16.00 —
Zab	Zob	13.80 —
Rozs	Hrż	14.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.50 —
kendermag	konopljeno seme	25.00 —
Árpa	Ječmen	13.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	22.00 —
Sárga » »	» žuti	16.00 —
Vegyes » »	» zirnčan	16.00 —
Lenmag	Len	16.00 —
Bükköny	Grahorka	17.00 —
Tökmag	Košćice	22.00 —

Szélhajtó és fájdalomcsillapító hódanycsőppek

éltvágygerjesztő és az emésztést előmozdító házi szer.

833 31-24 **Egy üveg ára 1 korona.**
2 üvegnél kevesebb (2 kor. 50 fill. utánvét) postán nem küldetik. Kapható:

Bittner Gyula gyógyszerterében
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés, Grand Prix

Globus-tisztító-kivonat
Jobban tisztít mint bármely más feny-tisztítószer.

Kiadó lakás. A Festetics (Zalaujvári) utcai Rosenberg-féle házban egy 4 szoba, konyha stb. hozzátartozó álló lakás (volt Csáktornya vidéki körjegyzőség) kiadó.

Bővebbet: **Rosenberg Lajos tulajdonosnál.**

927 1-9

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiának bizonyult hási szer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult külső használatra, és megkülönböztető hatású a köpöcsökben használni.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyis minden gyógyszerterében kapható. — Főraktár: Fürtök Mész győgygyógyosnád, Budapest.

Richter gyógyszerterében az „Arany oroszlános”, Frágában, Elisebethstrasse 5 neu.

Első- és utóidényben tetemes árengedmény.

Idény: május-október. — Téli kurák október-április hónapokban.

Ásvány- és iszapfürdő

DARUVÁR

a szlaron közephegység gyönyörű völgyében, a déli vasut állomása közvetlen összeköttetés Budapest és Béccsel.

Vastartalmu hőforrások és iszapfürdők Hélok 34°-50° C. Márvány-, porcellán-, tükör- és lápfürdők. Hidegvíz gyógykezelés. Fangoosztály (iszapgyógyulások) Kiváló gyógyeredmények a szesz női bajoknál, vérszegénység, köszvényes és csuzos bajoknál, valamint idegbántalmaknál. Szép berendezésű lakások, olvasótér, kitűnő fürdőzene, kölcsönkönyvtár, lawtenis, tekepálya és egyéb szórakozások. Remek sétányok az árnyas parkban és határos erdőben, érdekes kirándulások, legnagyobb kényelem, olcsó árak. Kitűnő étkezés a fürdőszállodában, havonta I. oszt. 92 K., II. oszt. 72 K. Prospektus és főlvilágosítással szivesen szolgál.

919 1-6

Daruvár fürdőberlet igazgatósága.

6447. sz. tk. 1904.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Tuboly Gyula nagykanizsai lakos az Első magyar általános biztosító társaság budapesti cég és Unger Ullmann Elek nagykanizsai lakos végrehajtóknak Tamás Ádám letenei lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében és pedig dr. Tuboly Gyula érdekében 9893 kor. 14 f. tőke, ennek 1902 évi március 15-től járó 6% kamata és 40 kor. árverés kérésű költség, Samer Ignác érdekében 30.000 kor. tőke s jár., az Első magyar általános biztosító társaság érdekében 500 k és 826 k. 76 f. tőkés s járulékaik, és Unger Ullmann Elek érdekében 2400 k. tőke s jár. iránti követelések kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbiróság területén fekvő következő ingatlanok egymint:

a hodosáni 1009 sztkvben foglalt	† 1686 hrsz. szántó	a Campirában	50 kor.	
hodosáni 1009 sztkv.	† 1738 hrsz. szántó	a Campáriában.	6 »	
»	1739 »	»	7 »	
»	1680 »	»	25 »	
»	1675 »	»	144 »	
»	1092 »	»	5 »	
»	1411 »	1753/a »	200 »	
»	128 »	1616 »	rét	11 »
mura-	1611 »	3472 »	szántó	277 »
csányi	3113 »	3521 »	Kamparski kertben	48 »
»	2923 »	3526 »	»	24 »
és	2332 »	3527 »	Campáriában	»

ezen utóbbi ingatlan a C sorsz. alatt Vuk Anna javára bekeblezett szolgalmi jog fenn tartásával 118 k. kikiáltási árban mint becsárban az

1905. évi május hó 12-én délelőtt 10 órakor
Hodosán község házánál és illetve
1905. évi május hó 12 napján d. u. 3 órakor
Muracsány község házánál dr. Tuboly Gyula dr. Fábián Zsigmond, dr. Tripamer Rezső dr. Bród Tivadar nagykanizsai ügyvédek vagy helyetteseik közbenjöttével megtartandó árverésen eladatni fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át bántépnéz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Perlak, 1904 dec. 3-án. 896

Ki szereti

a gyöngéd, tiszta arcot, a puha sima arczbőrt és üde rózsás arczszínt?

Az mossa magát naponta a **hires, orvosi-lag. jónak talált**

Bergmann-féle LILIONTEJSAPPANNAL
(Védjegy: 2 bányász.)

Bergmann & Co. Dresden és Teschen a/E. gyárából.

Kapható Csáktornyan **Stráhia Testvérek** fűszerkereskedésében.
Darabja 80 fillér. 821 24-30

352 sz.
1905.

Árverési hirdetmény.

Orehovicza község alulirott előljárársága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 49 1/2 hold erdőterületen gyakorlandó

vadászati jog

az 1883. évi XX t.-c. 3 §-a értelmében **1905. évi május hó 13-án d. e. 10 órakor** a körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverés utján 1905. évi május hó 17-től kezdődő 6 egymásután következő évre bérbeadatik.

Kikiáltási ár 25 korona.

Az árverési egyéb feltételek az orehovicza körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Orehoviczán, 1905 április-24.

Pintarics Pál, Vurusics József,
körjegyző. bíró.

918 1-1

NOXIN

Czipő - Crème

(törvényesen védve).

sevrő- és kid-box-kalf-bőr fényesítéséhez. A bőrt puhítja s vízhatlanná teszi, annak tükrőfényt kölcsönöz. Kapható: drogériákban, jobb czipő-üzlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.

Főraktár **CSÁKTORNYÁN:**
MAYER TESTVÉREK

„URANOS” vegyészeti gyár

925 1-15

Hochsinger Testvérek Budapest, VI., Rózsa-utca 85.

Globus -
FISZTIFOKIVONAT

Szőlő lugast

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megerem s minden oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legre- mekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg- háladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fény- nyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve kü- ldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 L és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültet'shez és ebből borminta. 896 7-10

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glaser” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

HEINRICH MIKSA cégénél Csáktornyan.

Nemzetközi Utazási Iroda fűme

Via Alexandria 4. sz. I. em.

A magyar kir. államvasutak városi menetjegy-irodája.

A NEMZETKÖZI VASUTI HÁLÓKOCSI-TÁRSULAT ÜGYNÖKSÉGE.

Vasúti menetjegyek minden irányban.

HAJÓJEGYEK VALAMENNYI HAJÓTÁRSASÁG RÉSZÉRE.

Hálókocsi helyek — Podgyász feladás.

UTAZÁSI BALESET ÉS PODGYÁSZ BIZTOSÍTÁS.

PÉNZVÁLTÁS.

Cheque és Hittelvelek. — Utazási kézikönyvek. — Menetrendek.

Sürgőnyozcim: „IMEX”.

Utazásoknál Olaszországba, vagy Olaszországon át Franciaországba és Dalmátiába kü- lönösen ajánlatos a jegyeket nálunk váltani, mert azok kiállításánál az időjárásnak megfele- lően ajánlhatjuk a tengeren vagy vasuton való utazást.

Írásbeli felvilágosításokkal azonnal és ingyen szolgálunk.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hirnoves

VALÓDI SZEPESSÉGI

LENVÁSZON ÉS
DAMASZTÁRU

minden nagyobb üzletben kapható.

VA késmárki gyár bejegyzett védjegye

900 6-10

Késmárki gyártmány csak az.

mely ezen védjeggyel van ellátva

HAZAI IPAR!

ERZSÉBET

királyné-

sorsjegyek eladá- sával foglalkozó

ügynökök

magas jutalékkal felvételnek. Ajánlatok intézendők

Fischer és Riesz

bankház

Budapest,

Erzsébet-körút 9. sz.

910 3-6

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.